

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Сучасна податкова система як матеріальний базис формування національної економіки
Викладач 	Бабець Ірина Георгіївна доктор економічних наук, професор, професор кафедри міжнародних економічних відносин
Контактний телефон	+38(050) 0599734
Е-mail:	irina.babets@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 7, годин – 210, у т.ч. лекції – 28 годин, практичні заняття – 28 годин, самостійна робота – 124 години. Формат: очний (offline / facetoface) / дистанційний (online). Мова викладання: українська. Рік викладання – 2022.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Teams, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Сучасна податкова система як матеріальний базис формування національної економіки» є формування системи теоретичних знань і практичних навичок щодо фінансових відносин, пов'язаних з примусовим відчуженням і перерозподілом частини вартості валового внутрішнього продукту, як основи формування матеріального базису економічного розвитку держави.

Завдання вивчення дисципліни:

- формування компетентностей, важливих для особистісного розвитку фахівців та їхньої конкурентоспроможності на сучасному ринку праці;
- надання здобувачам теоретичних знань щодо сутності та організаційного забезпечення функціонування податкової системи;
- формування у студентів комплексу знань та умінь для аналітичного опрацювання проблем формування податкової політики та податкового механізму як основи трансформації національної економіки;
- вироблення навичок самостійного опрацювання нормативно-правової, аналітичної та статистичної інформації;
- набуття практичних навичок щодо оцінювання ефективності податкової системи та виявлення проблем податкової системи України на сучасному етапі розвитку.

2. Результати навчання

У результаті вивчення дисципліни здобувач повинен:

знати:

- економічну природу податків, їх склад та класифікацію;
- функції податків;
- принципи побудови податкової системи України;
- задачі та структуру податкових органів;
- порядок нарахування та сплати податків і обов'язкових зборів та платежів до бюджету та державних цільових фондів, що здійснюються, як фізичними, так і юридичними особами;
- принципи оподаткування зовнішньоекономічної діяльності;
- форми відповідальності платників податку за порушення податкового законодавства.

вміти:

- визначати базу оподаткування, розмір податків та строки їх сплати до бюджетів усіх рівнів;
- виконувати розрахунки, пов'язані з визначенням і нарахуванням податків;
- визначати штрафні санкції у випадку порушення податкового законодавства;
- аналізувати зміни податкового законодавства та визначати їх вплив на результати діяльності суб'єктів підприємницької діяльності;
- визначати розмір штрафних санкцій за порушення податкового законодавства;
- оскаржувати дії податкових органів.

набути соціальних навичок (soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал, взаємодіяти в проектній діяльності;
- вчитися дискутувати і аргументовано доводити свою думку в процесі обговорення проблем оподаткування на мікро- та макрорівні системної ієрархії управління.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотехнічному національному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчального дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи формування податкової системи держави

Тема 1. Сутність та види податків.

Тема 2. Податкова система і податкова політика.

Тема 3. Організація державної податкової служби та податкове адміністрування.

Змістовий модуль 2. Податки як основа фінансового забезпечення економічного розвитку

Тема 4. Податок на додану вартість.

Тема 5. Акцизний податок.

Тема 6. Митно-тарифне регулювання.

Тема 7. Податок на прибуток підприємств.

Тема 8. Податок з доходів фізичних осіб.

Тема 9. Спеціальні податкові режими.

Тема 10. Ресурсне оподаткування.

Тема 11. Майнове оподаткування.

Тема 12. Податкове планування на підприємствах

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший модуль – 50 балів, другий модуль – 50 балів.

Семестровий екзамен полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських або лабораторних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

Основна

1. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III. Редакція від 08.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8074-10. Редакція від 08.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>.
3. Митний кодекс України № 4495-VI. Редакція від 21.07.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>.
4. Податковий кодекс України. Верховна Рада України. Документ № 2755-VI. Редакція від 01.08.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
5. Про збір та облік єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Закон України від 08.07.2010 р. № 2464-VI. Редакція від 10.06.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text>.
6. Про місцеве самоврядування в Україні. Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. Редакція від 08.08.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>.
7. Про охорону навколишнього природного середовища. Закон України від 25.06.91 № 1264-XII. Редакція від 01.01.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>.
8. Про радіочастотний ресурс України. Закон України від 01.06.2000 р. № 1770-III. Редакція від 16.10.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1770-14#Text>.

Додаткова

9. Томнюк Т. Л. Податкова система: навчальний посібник. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.
10. Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. – 402 с.
11. Податкова система України: тренінг-курс : навч. посіб. / О. М. Тимченко, Ю. В. Сибірянська, С. М. Кокшарова та ін. ; за заг. ред. О. М. Тимченко. К.: ДННУ “Акад. фін. управ. ління”, 2012. – 656 с.
12. Податкові системи зарубіжних держав: Навчальний посібник / Андрущенко В.Л., Варналій З.С., Прокопенко І.А., Тучак Т.В. К.: Кондор-Видавництво, 2012. 222с.
13. Карлін М. І., Ліповська-Маковецька Н. І. Податкові системи країн Азії : навчальний посібник. Луцьк : Вежа-Друк, 2016. 240 с.
14. Бойко О. Я. Еволюція податкової системи України. Ефективність державного управління. 2017. Вип. 2. С. 241-247. URL: http://www.lvivacademy.com/vidavniststvo_1/edu_51/fail/28.pdf.
15. Горобей К.Д., Цимбаленко Я.Ю. Аналіз податкового навантаження в Україні та країнах ЄС. *Актуальні проблеми економіки та управління*. 2019. Вип. 13. URL: <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/157499>.
16. Демченко М.Ю., Краснянська Ю.В. Особливості функціонування податкових систем держав-членів Європейського Союзу та перспективи використання їх досвіду в Україні. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. Вип. 22. С. 774-781.
17. Ломака Є.А. Дослідження існуючих систем оподаткування в країнах з розвинутою економікою. *Вісник ХНУ ім. В.Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»*. 2019. Вип. 9. С. 115-120.

18. Піонтківська І. Податки у світі: навіщо нам потрібні податки та як створити ефективну систему оподаткування? URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/news/100016559-podatki-u-sviti-navischo-nam-potribni-podatki-ta-yak-stvoriti-efektivnu-sistemu-opodatkuvannya>.

Інформаційні ресурси

1. . www.zakon.rada.gov.ua – Верховна Рада України.
2. www.minfin.com.ua – Міністерство фінансів України
3. www.treasury.gov.ua - Державна казначейська служба України.
4. www.ukrstat.gov.ua - Державна служба статистики України.
5. www.fiu.gov.ua – Державна служба фінансового моніторингу України.